

(המשך מעמוד 70)

בגדה המערבית, וההיסטוריון יגאל עילם היו נחושים בדעתם לפעול.

במקביל לכך ביקשו גם אנשי פורום המרצים והוועד למען סולידריות עם ביר" דת לערוך הפגנה גדולה יותר, אחרי שורת הפגנות שהם ערכו במשך השבוע שעבר. עד מהרה נקשרו הקצוות. לפגישות שערכו נציגי הגופים השונים הגיעו גם אנשי טחט מחוזר המפרסמים מדי שבוע מודעה בעיתונות, נציגי קמפ"ס מאוניברסיטת תל-אביב, וכמה אנשי מילגנות, שהגיעו באופן פרטי, כמו לטיף דורי ממפ"ם, דוד הייטנר משל"י ובנימין כהן משס"י (שמאל סוציאליסטי ישראלי) קבר צה קטנה הנמצאת בחד"ש.

השתתפות מדהימה

פגישות השתתפו גם אני עוז מטעם ועד ביר"ות, עמיתו ישראלי מהאוניברסיטה הפתוחה ורחל אברמוביץ. התמיכה

מיכל בת-אדם היתה אחת מאנשים רבים שבאו להשתתף בהפגנה, שבה אף נאמו.

שלום עכשיו בתל-אביב לערוך הפגנה נוספת בכל מיקרה, גם אם לא יסכימו לכך אנשי הסניפים האחרים. אך עתה התייערה לפתע שלום עכשיו משתיקתה. התייערה הכלויה על הפגנה נוספת מטעמה בשבת השבוע, וערכה שורה של הפגנות במשך השבוע בירושלים. היה זה האלוף במילואים מתי פלד, שדיבר בהפגנה של הוועד נגד המילחמה בלבנון, שעמד על החידוש שבהפגנה הניצרת בעת מילחמה. אך היו גם חידושים אחרים. לקראת סיומה של ההפגנה הקריא המנחה, אבי עוז, מכתב של יותר ממאה אנשי שיריון שהשתחררו משירות המילואים שלהם וחתמו על עצומה הקוראת להפסקת המילחמה, ולמטא ומתן עם ה"פלסטינים".

כיכר מלאה

במפגינים

הניסיונות להפריע למפגינים היו שוליים. השוטרים לא התקשו לסלק את המפגינים. אך לא העלו על דעתם כי צריך לעצור אותם. למסערה היה עניין

אריאל שרון הפך להיות סמל המילחמה. מעל לבמה קראו הנואמים להתפטרותו בממשלה כבתוך שלו, והונה את הכנסת.

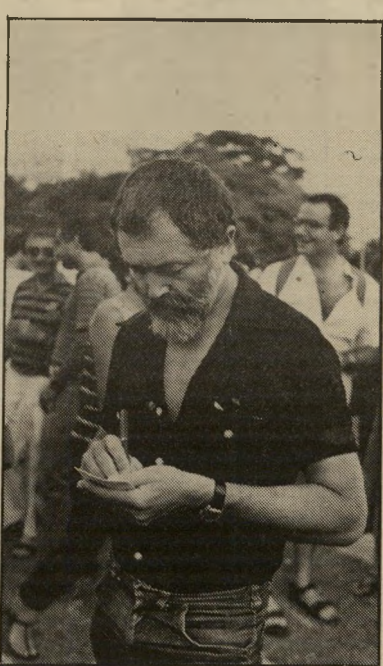
הכרזות שנישאו על-ידי המפגינים היו בוטות יותר מאשר בכל הפגנה המונית מסוג זה בעבר. כרזה זאת מבטאת את ההתנגדות למילחמה, שמתנהלת מזה שבועות.

חשוב יותר לעסוק בו: היא ניסתה להמעט ככל האפשר במיספר המפגינים בהודעותיה לכלי התקשורת. אך קשה היה לרמות את מצלמות הטלוויזיה ואת מצלמות ה"עיתונות". כיכר מלכי ישראל היתה מלאה וגדושה מפגינים.

למחרת ההפגנה התפרסם ביומן דבר מכתב חתום על ידי עשרות חיילי יחידת צנחנים, שהשתחררו משירות המילואים שלהם. הם כותבים כך: "מכל הדברים המשתבשים לנגד עינינו ומעוררים דאגה וחרדה עמוקה, אנו רוצים להתריע על המרכיז שבהן. אנו חרדים מפני אריק שרון ושיטתו... אנחנו קוראים לראש ממשלתנו ולממשלתנו להיחלץ מהתיסבוכת הנוכחית, להפסיק את הלחימה ולחזור להסדר פוליטי עם הפלסטינים והטורים שיביא לידי ביטוי מה שכבר הושג עד כה במחיר כבד. אשר לכישלונות, לתפיי סות מוטעות ולקרבות מיותרים - אנו ומשתתפיהם אחרים נדאג להביאם לידי הציבור בשלב מאוחר יותר - פן האחראי להם יצליח לטעת בציבור רושם של ניצחון מוחץ, כשם שעשה במקרים דומים."

אחרי החתימות הוסיפה המערכת הערה מאלפת: מכתב זה הוא אחד מרבים שהתקבלו במערכת, והמכתבים האחרים שמורים שם עד שישתחררו החיילים.

וכאשר הם ישתחררו, כבר אי-אפשר יהיה לעצור את הגל. הכתמים הלבנים של הצנחנים הכמריצבאית כבר לא יועילו. שיטתו דומה לזה שסילק מכיסאם את גולדה מאיר ואת משה דיין אחרי מילחמת יום הכיפורים, עשוי להתרחש ולבוא שוב. שלמה פרנקל ובני ציטרין

היחזאי לייס שלו, המועלים בצוותא, רשם דברים שהושמעו. טובול הוא גם עיתונאי. בוועד מיעוט מבוסס וחסר-השפעה. אך כל הניסיונות הללו היו ללא הועיל. מעוררים המצלחת ההפגנה, החליטו אנשי

(המשך מעמוד 9) היא שהמקום מסוכן, וטעות קלה בניווט בסימטאות יכול להוליך לעבר ריכוזי הפלסטינים.

בויידה, שכונה ליד אשרפיה, עצרנו כדי לשתות משקה קר במיסעדה. אבל עוד לפני שהספקנו להיכנס אליה, קראו אלינו מהקומה הרביעית בבניין ארבעה אנשים, שהציצו ממירפסת, וביקשו ש-נעלה אליהם.

עלינו בחדר-מדריגות חשוך, הסתבר לנו שאנחנו אורחים בבית של נוצרים, שנולדו בישראל.

ג'רג' דניאל נולד בחיפה. הוא עובד בבירות כצבע, ויש לו תישעה ילדים. הוא סיפר בעיברית: "אם אני הולך לחיפה, לא מכיר כלום בעיר, אבל אדע למצוא את הבית שלי שם."

לידו ישב יוסף, שנולד ביפו, מורה לשפה האנגלית. הוא מובטל, כי בתי-הספר סגורים. הוא היה עליו ואת-הבית אבון מהאוכל שהוגש לשולחן. המילחמה ורעשי-הפגנים לא נעזו בו כלל. הוא שותה כל היום עארק, ומבטוט.

"נלחמים בבירות חודש בשנה, ואחרי-כך שקט", הוא מסביר.

באותו הזמן אומרים בקול ישראלי: "מחבלים בבירות המערבית יורים אש" נ"ט לעבר מטוסים ישראליים. טנקים סוריים פגזים נראים בשטח הגיזרה המרכזית. עשן סמיך אופף את בירות". עוד יום של לחימה.

בילוי

בג'וניה

שאנחנו חוזרים לכיוון הבסיס שלנו בבירות, מספרים לנו קצינים שפול הגיע לשם במכונית. "אני לא רוצה לראות פה עיתונאים!" הכריז הרמטכ"ל. הקצינים התלחשו בשקט: "מה הוא רוצה?"

הקצינים הבכירים גאים על ההישגים של צה"ל. הם מקרינים סביבם שיכרון והתלהבות. טייס-מסק, הממתין בשטחי מינחת, אומר לי: "רק בעלי-הדרגות בצבא ששים אלי קרב. הם כבר רואים את הקידום שלהם בדרגות. מה יש לך לעשות במקום הנורא הזה?"

בערב לוקח אותנו ואליד פארס, המוזכר הכללי של הנוער המשכיל של האי-גודות הנוצריות בלבנון, יחד עם חביב אפרם, נשיא האגודות הנוצריות בלבנון, לבילוי בג'וניה.

רצינו לראות את בתי-ההימורים בעיר-הקיס. אבל מארחינו הציעו שלפני הבילוי נגלך לאכול במיסעדה.

מסתבר, שנפלנו לידיהם של שני תור-עמלנים שפולגתיים, שכל אותו הערב השמיעו לנו את עמדותיהם הפוליטיות.

הם אומרים במפורש שכלבנונים מצד פים מהישראליים שיעשו בשבילם את המילחמה. זהו לא רק רגיעה לחושבי ישראל, אלא מיבצע-הצלה לתושבי-לבנון, שבעזרת הישראליים ישתחררו מכותות זרים - הפלסטינים והטורים. הבעייה של הלבנונים כרגע היא החורבן וההרג, ולא פיתרון הבעיה הפלסטינית. יספק אותם אם ישראל תצליח לפרוץ אותם מנישקם. לדבריהם - ב-1975, כשהפלסטינים הפכו לאירגון מזויין, החל ההרג בלבנון.

המארח שלנו מדבר בהתלהבות. יש הרגשה שהוא מנסה לגייס אצלנו קולות למפלגתו, בעוד שאנו, רק לאכול רצינו.

אנשים שמחים

למילחמה

מחרת פגשתי בבירות בחיילים מהיחידה המפעילה את טנקי-המרכב בה. סעוד שהמפקד מסביר שבאירועי הילוך הזה היה עליהם להפגין מטרות כמו טנקים סוריים, הרי שחייל מפקודיו מספר על מטרות שהם נתנים בגיזרה המרכזית בלבנון, שם חנו חיילים סוריים.

במקום אחר בבירות פגשתי בלוחמים מיחידת תותחנים, שבאותה עת ישבו בצל הכלים הכבדים ושתי קפה. כעבור כמה

הציבורית הרחבה בוועד החדש שהקימו - הוועד נגד המילחמה בלבנון, עודדה אותם, והם החליטו "להמר על כל הקופה" - ולערוך הפגנה בכיכר מלכי ישראל הענקית בתל-אביב, שבה כל הפגנה ש-משתתפיה אינם ממלאים את הכיכר נר-אית ככשלוך צורב.

ההשתתפות היתה מדהימה. היו אלה אותם אנשים שמופעים בהפגנות של שלום עכשיו, למעט אנשי הקיבוץ הארצי, שלא הופיעו בהמוניהם. לכך דאגה מפ"ם, מדי ריכזי תנועת הנוער שלה, השומר הצעיר, הרוי לחניכיהם שלא לבוא, וכך עשו גם עסקני מפ"ם בקיבוצים, שטענו לפני חברי-הם כי ההפגנה מאורגנת "על-ידי רק"ח". כדי להניח לאנשי מפ"ם לשחרר מעט קיסור, קראה מפ"ם בבוקר ההפגנה לכינוס בצוותא, שבו דיברו כמה מהח"כים של המילגה.

אנשי מפ"ם

נגד

כנס בצוותא' הוסעו חברי קיבוצים של מפ"ם, שהקפידה על-כך שההסעות יחזרו לקיבוצים לפני שחתחיל ההפגנה בכיכר מלכי ישראל. גם אחרי קיום ה"הפגנה, שאורגנה על-ידי הוועד נגד המילחמה, ניסתה מפ"ם להמשיך במסעה נגד ההתארגנות החדשה, ולספר כי ההפגנה אורגנה על-ידי רק"ח. אנשי מפ"ם לא ידעו כי גם אלה המקורבים לרק"ח שהיו בוועד הזה, פרשו מיד מאחרי ההפגנה נה כאשר ניכחו לדעת כי הם מהווים